

premium
EĞİTİM ve DANIŞMANLIK

Bakım Kaynaklarının Etkin Kullanımı

Toplam Ekipman Etkinliđi (OEE) Eđitimi

Kapsam

- ⦿ Giriş
- ⦿ Temel Tanımlar ve Kavramlar
- ⦿ Performans Göstergelerinin Özellikleri
- ⦿ Toplam Ekipman Etkinliđi (OEE) Kavramı
- ⦿ Performans Göstergesi Olarak OEE'nin Gücü
- ⦿ OEE Hesaplama Yöntemleri
- ⦿ Finansal Bakış Açısı
- ⦿ OEE_Kayıp Analizi İlişkisi
- ⦿ Toplam Ekipman Etkinliđinde İnsan Faktörü
- ⦿ **Ekipman Önceliklendirme Yaklaşımı**
- ⦿ **İş Önceliklendirme Yaklaşımı**
- ⦿ Günlük Yönetim Sistemi İle Sürdürülebilirliđin Sağlanması
- ⦿ Kıyaslama Çalışmaları – OEE İlişkisi
- ⦿ Uygulama Örnekleri
- ⦿ Vaka Çalışmaları

Giriş

İnaktiflik

• GELECEĞİ GÖRMEZ

- Değişimi görmezden gelir ve rutin alışkanlıkları devam ettirir
- Mevcut durumdan memnundur değişimi reddeder
- Durağanlığı sever ve değişimi tehdit olarak görür. Kararsızlığa götürecek kanıtlar bulmaya odaklanır
- Problemleri görmezden gelerek , reddederek veya kendi kendine düzeleceğini umarak ötelir

Reaktiflik

• GELECEĞİ BEKLER

- Değişimin gerçekleşmesini bekledikten sonra harekete geçer
- Geçmişini sever ve eski güzel zamanlara dönmeyi yollarını arar
- Teknolojinin değişimin ana nedeni olduğuna inanır ve mümkün olduğunca uzak durur
- Problemlere sistematik kalıcı çözümler aramaz, Geçici çözümler bulur

Preaktiflik

• GELECEĞİ TAHMİN EDER

- Değişimi tahmin etmeye çalışarak önceden pozisyon alır
- Geleceğin şimdiden ve geçmişten daha iyi olacağını düşünür ve hazırlık yapar
- Risk analizi, kayıp-maliyet analizi, istatistiksel yaklaşımlar v.b. bilimsel yaklaşımları esas alır.
- Problemleri gelecek tehditleri en aza indiren ve fırsatlardan maksimum fayda sağlayacak şekilde çözer

Proaktiflik

• GELECEĞİ ŞEKİLLENDİRİR

- Paydaşların geleceğini kurmak üzere katılımcı bir ortam oluşturur
- Geleceğin şekillendirilebileceğine inanır
- İzleme kabiliyetini geliştirerek değişimi sürekli takip eder ve hızlıca adapte olmaya ve yönlendirmeye çalışır
- Problemleri, iş yapış şekillerini değiştirerek ve çevre faktörlere müdahale ederek tamamen ortadan kaldırmaya odaklanır.

Yönetim Yaklaşımları

Giriş

İnaktiflik

- GELECEĞİ GÖRMEZ

El yaralanması kazası sonrası:

Bizim sektörde normaldir. Olur böyle şeyler.

Reaktiflik

- GELECEĞİ BEKLER

El girmemesi için muhafaza takıldı.

Preaktiflik

- GELECEĞİ TAHMİN EDER

Muhafaza kapalı değilse makinanın devreden çıkması için siviç monte edildi.

Proaktiflik

- GELECEĞİ ŞEKİLLENDİRİR

Proses / Dizayn değişikliği ile insan müdahalesi olmaması sağlandı.

Önceliklendirme

Ekipman Parça Ağaç Yapısı

Kapsam

Ekipman Parça Ağaç Yapısı

- ⦿ Ekipman Parça Ağaç Yapısı Amacı
- ⦿ Ekipman Hiyerarşisi
- ⦿ Fonksiyonel Hiyerarşi

Ekipman Parça Ağaç Yapısı

Amacı

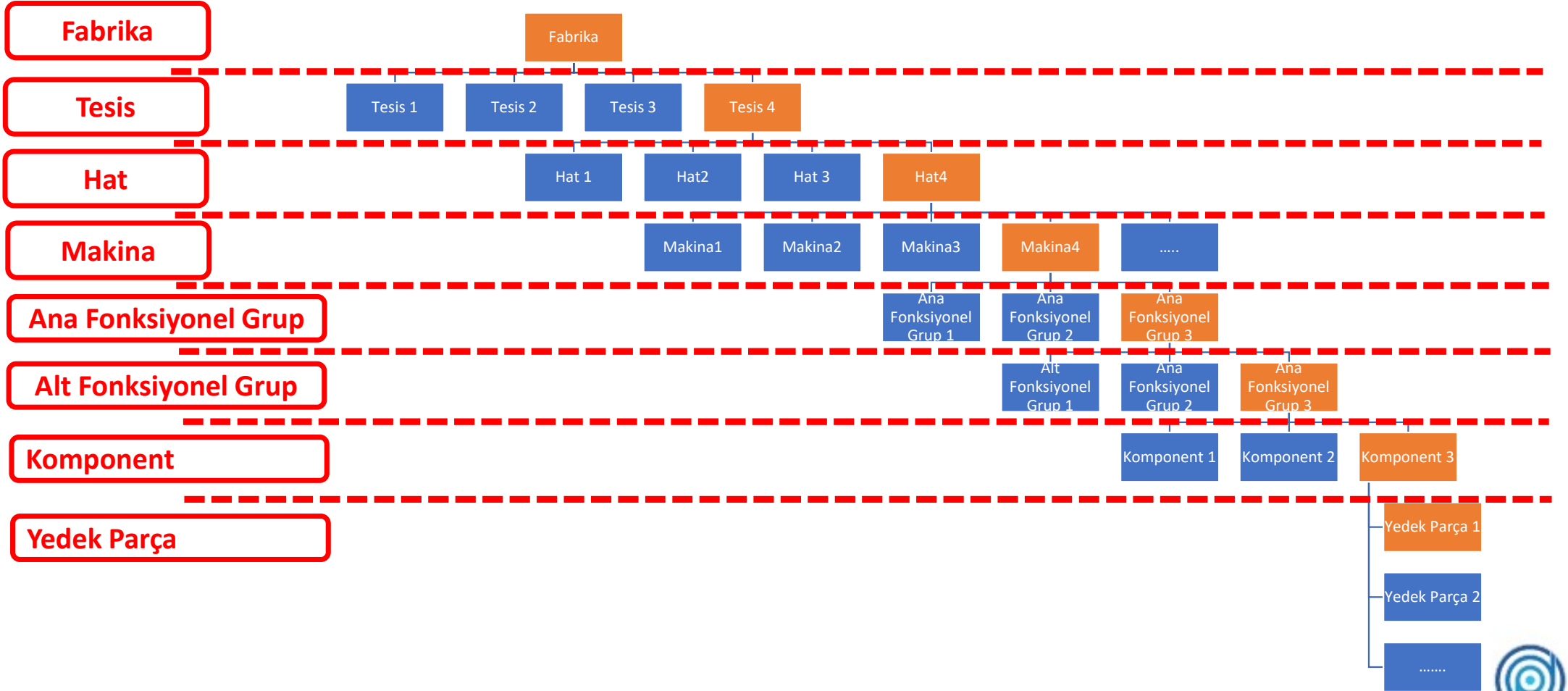
Ekipman Parça Ağaç Yapısı

- ⦿ Günümüzde işletmeler ürün ve/veya hizmetlerini üretirken sayıları binlerle ifade edilen ekipmanlar kullanırlar.
- ⦿ Ürün / Hizmet sürekliliği için bu ekipmanların, tasarımlarında **öngörülen fonksiyonel ilişki** içinde istenilen performansta çalışabilmeleri beklenir.
- ⦿ Bunu sağlamak için etkin bir bakım yönetim sistemi oluşturulmalıdır.
  - ⦿ Temizlik, kontrol ve yağlama gibi **temel bakım faaliyetleri**
  - ⦿ Zaman bazlı, koşul bazlı ve kestirimci bakım gibi **önleyici bakım faaliyetleri**
  - ⦿ RCM (Güvenilir Odaklı Bakım), VCM gibi **proaktif bakım faaliyetleri**
- ⦿ Sağlıklı bir bakım yönetim sistemi oluşturulabilmesi için ekipmanların ve fonksiyonel ilişkilerinin sistematik olarak kayıt altına alınması ilk şarttır.

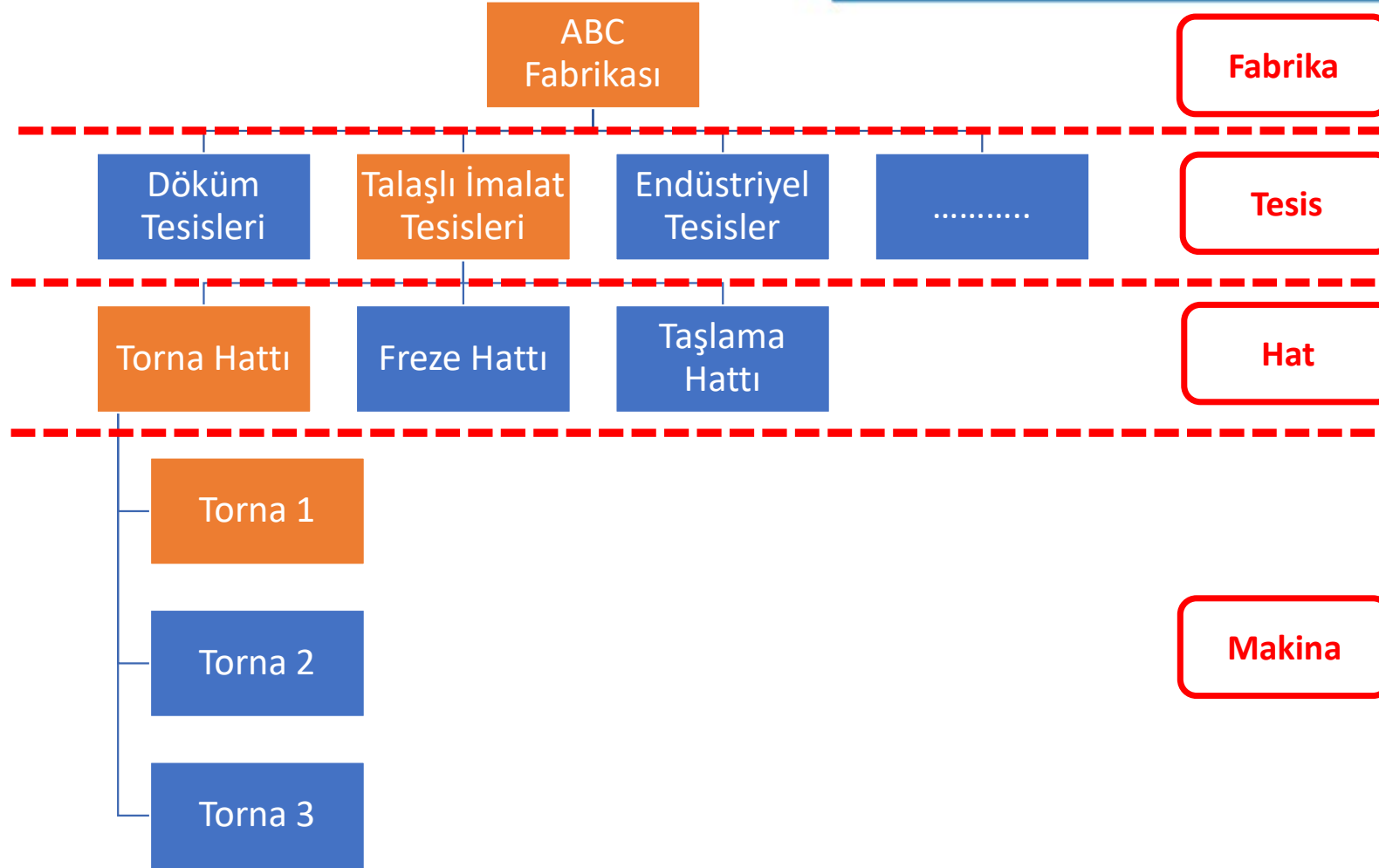
Ekipman Hiyerarşisi

Ekipman Parça Ağaç Yapısı

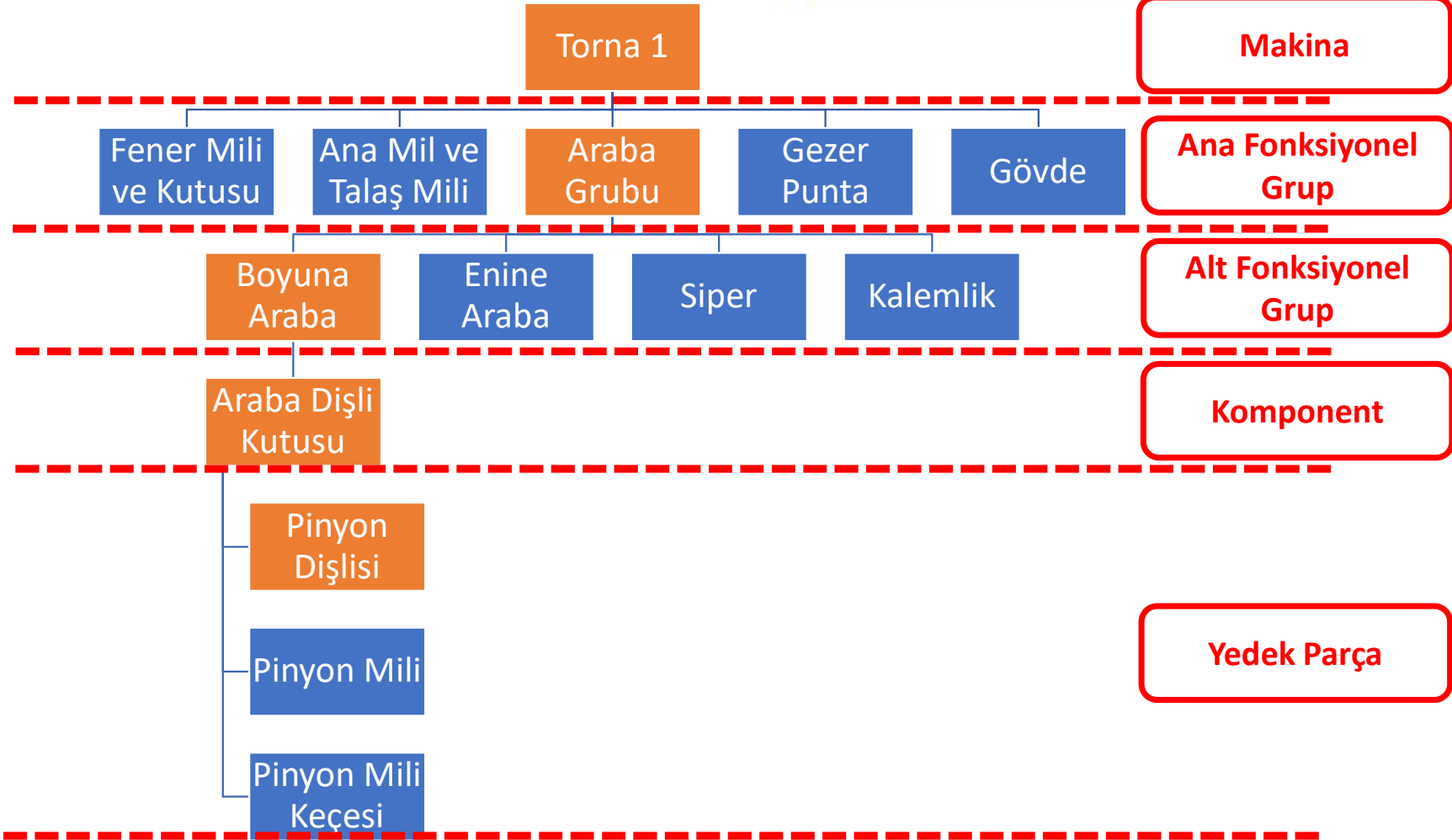
Ekipman Hiyerarşisi

Ekipman Parça Ağaç Yapısı

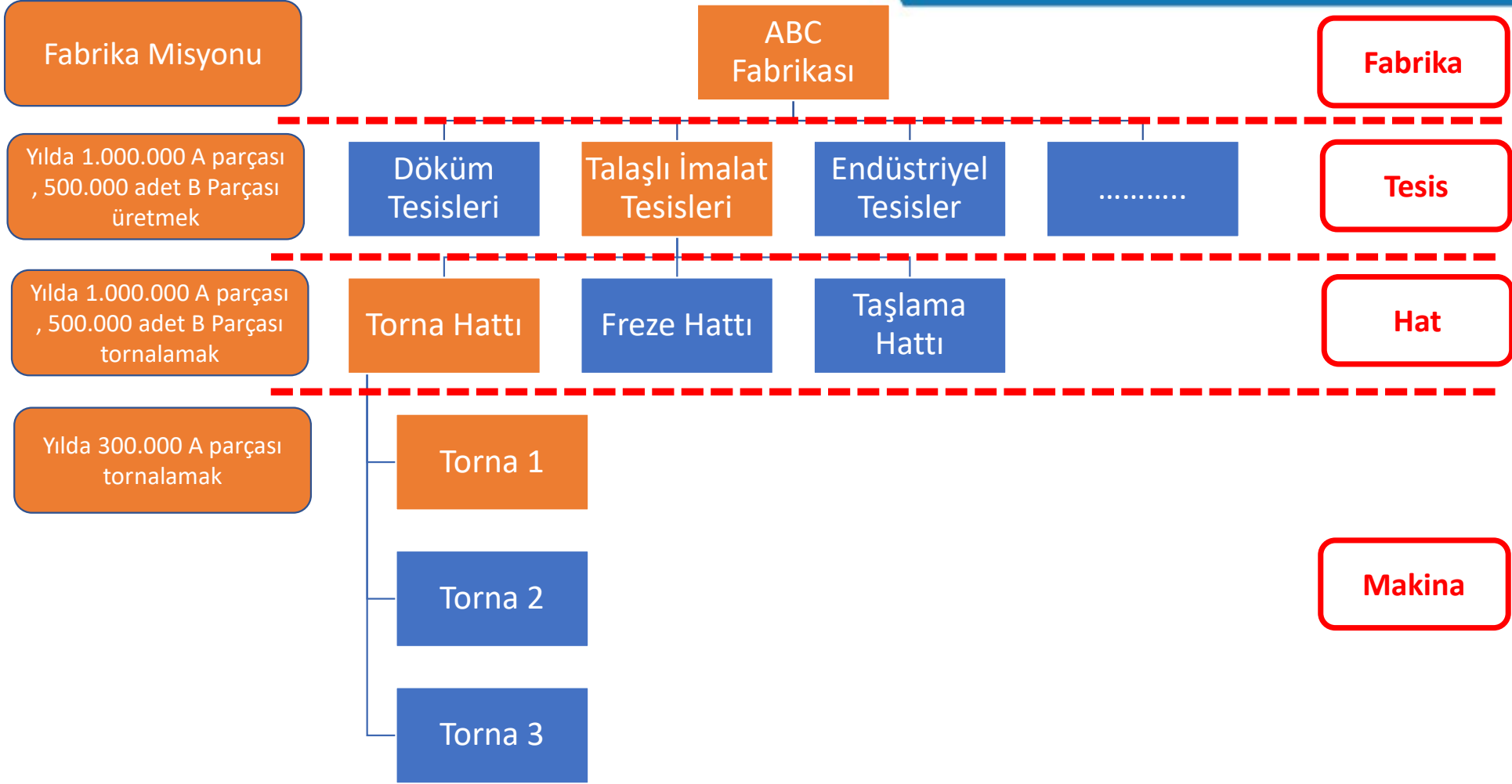
Ekipman Hiyerarşisi

Ekipman Parça Ağaç Yapısı

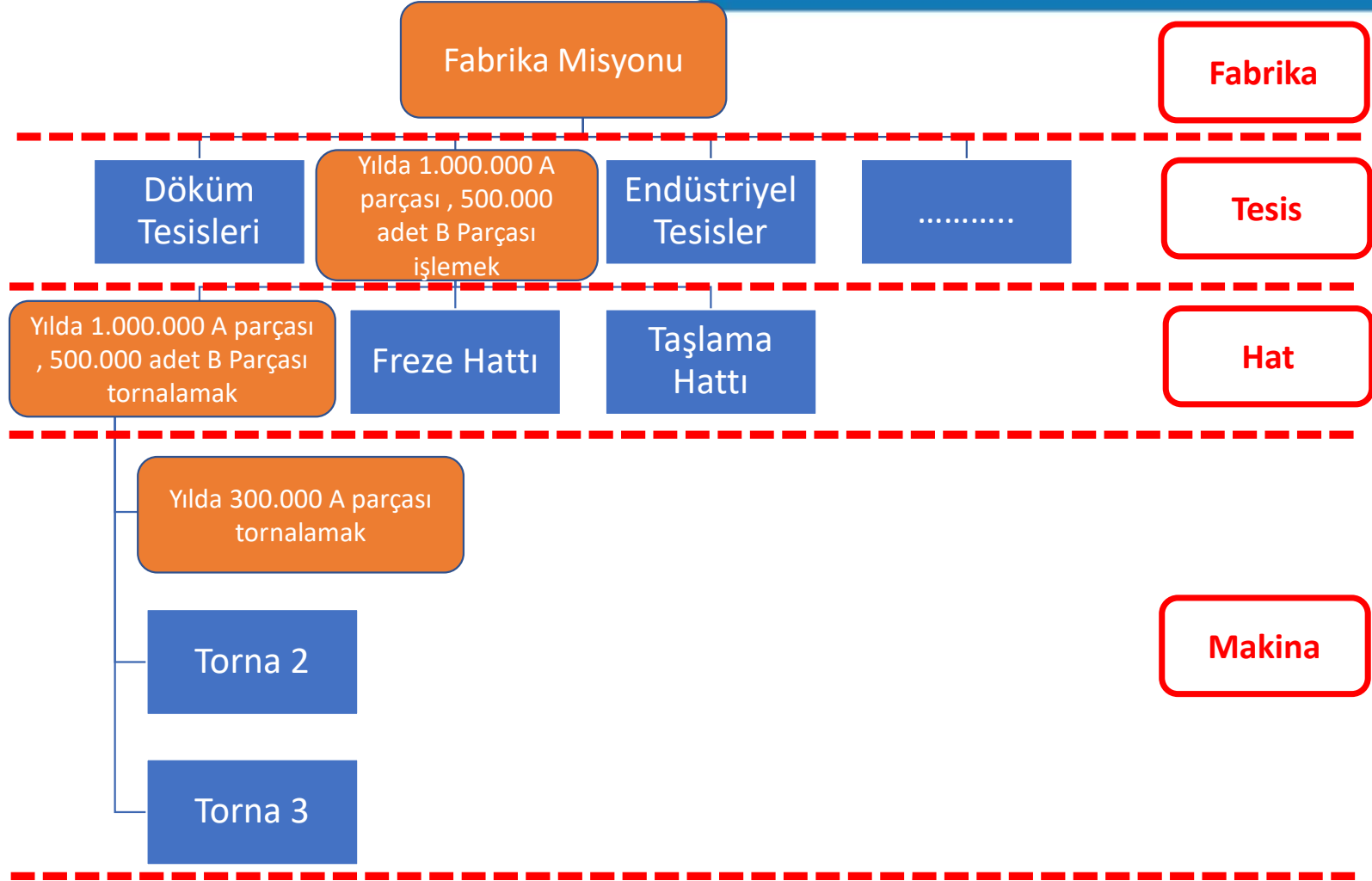
Fonksiyonel Hiyerarşi

Ekipman Parça Ağaç Yapısı

Fonksiyonel Hiyerarşi

Ekipman Parça Ağaç Yapısı

Ekipman Önceliklendirme Yaklaşımı

Kapsam

Ekipman Önceliklendirme Yaklaşımı

- ⦿ Önceliklendirmenin Amacı
- ⦿ Önceliklendirmenin Boyutları
- ⦿ Önceliklendirme Yöntemleri

Önceliklendirmenin Amacı

Ekipman Önceliklendirme Yaklaşımı

- © **Kısıtlı kaynakları**, işletme açısından kritik öneme sahip bölgelere **odaklayarak**, bakım faaliyetlerinin **etkinliğini ve verimliliğini arttırmak** ve iş sonuçlarında **iyiye gidişi** hızlandırmak.

Önceliklendirmenin Boyutları

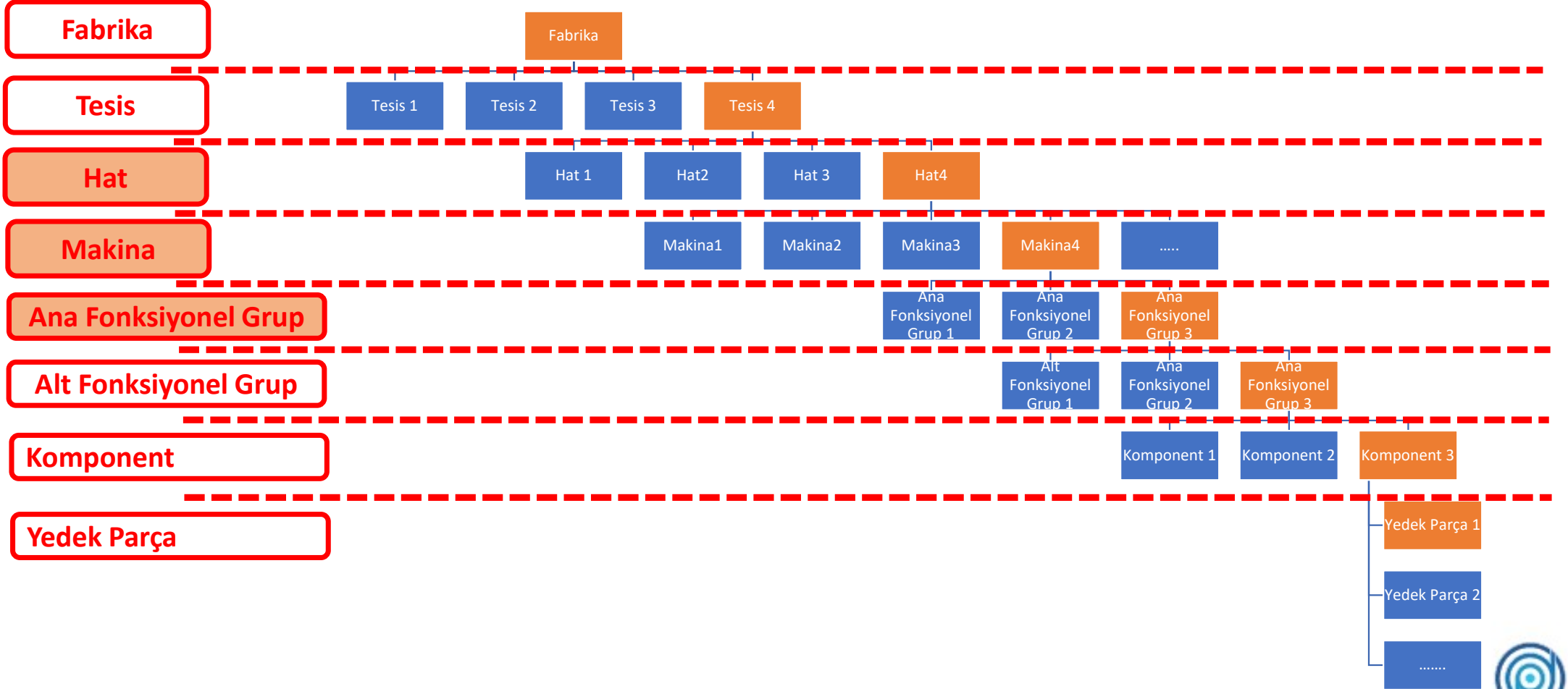
Ekipman Önceliklendirme Yaklaşımı

P	Üretime Etkisi	Makina Durduğunda Tüm İşletme Durur	5
		Makina Durduğunda Tüm İşletme Yavaşlar	3
		Makina durduğunda üretim etkilenmez	0
Q	Kaliteye Etkisi	Makinada yaşanan problem kaliteyi önemli oranda etkiler	5
		Makinada yaşanan problem kaliteyi kısmen etkiler	3
		Makinada yaşanan problem kaliteyi etkilemez	0
C	Maliyetlere Etkisi	Makinada oluşan arızaların giderilme maliyeti çok yüksektir.	5
		Makinada oluşan arızaların giderilme maliyeti normal seviyededir.	3
		Makinada oluşan arızaların giderilme maliyeti önemsizdir.	0
Safety	İş Güvenliğine Etkisi	Makina yüksek Seviyede patlama ve zehirlenme v.b riskler içerir.	5
		Makinada oluşan arızalar iş kazası riski içerir	3
		Makinada oluşan arızaların İş Güvenliğine etkisi önemli değildir.	0
	Servis Ömrü	20 yıl ve üzeri	5
		10-20 yıl arası	3
		10 yıldan az	0

Hangi Seviyede Uygulanmalı

Ekipman Önceliklendirme Yaklaşımı

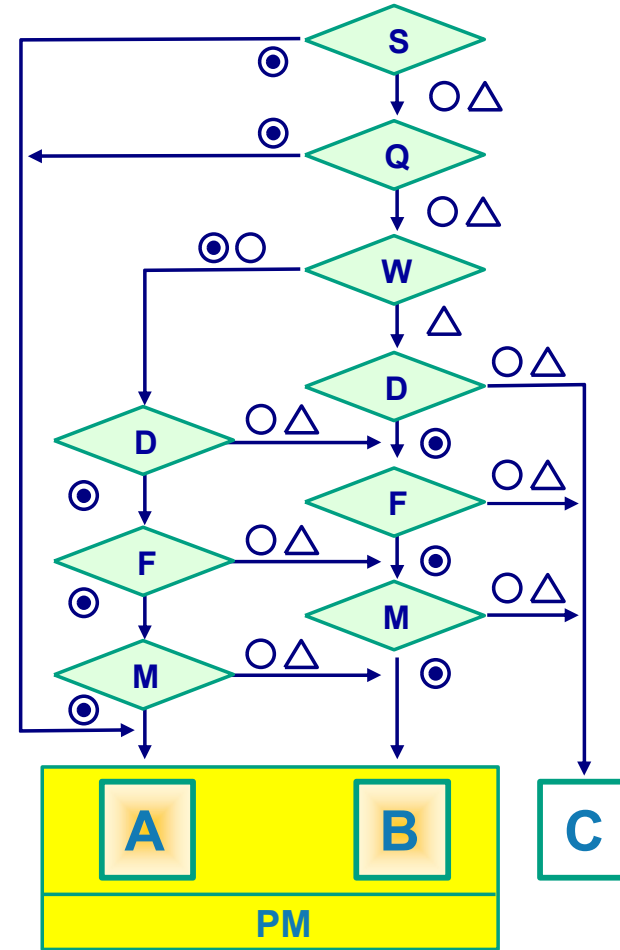

Önceliklendirme Yöntemleri Algoritmik

Ekipman Önceliklendirme Yaklaşımı

Sınıflandırma sembolleri			
	⊙	○	△
S İş güvenliği & sağlık	Yüksek etki	Orta etki	Etkisiz
Q Kalite	Anlamlı etki	Orta etki	Etkisiz
W Operasyon süresi	24 saat/gün	8 - 24 saat/gün	8 saat/gün
D Üretim üzerinde etki	Arızalar hattın durmasına veya üretim kayıplarına sebep olur	Arızalar sadece bazen hattın durmasına veya üretim kayıplarına sebep olur	Arızalar hattın durmasına veya üretim kayıplarına sebep olmaz: makine onarımı çok basit
F Sıklık	3 arıza / ay > 1 arıza / 2 ay	1 arıza / 2 ay > 1 arıza / 6 ay	6 ayda bir arızadan daha az
M Bakım yapılabilirlik	MTTR > 4 saat Maliyet > 500 \$	MTTR 1 ~ 4 saat Maliyet 150 - 500 \$	MTTR < 1 saat Maliyet < 150 \$

Her karar kutusu için net geçmiş veri gereklidir

Önceliklendirme Yöntemleri Nümerik

Ekipman Önceliklendirme Yaklaşımı

Boyut	Değerlendirme kriterleri	Değerlendirme sonuçları	Puan
İSG	Kaza riski var mı?	Eğer kaza yaşanmışsa	5
		Eğer kaza riski var sa	3
		Eğer kaza riski yoksa	1
Tertip,Düzen, Temizlik	Çalışma yerinin tertip, düzen ve temizliği nasıl?	Yeterli	1
		Kısmen	3
		Hayır	5
Kalite	Ürün kalitesine etkisi ne?	Kuvvetli etki	5
		Orta etki	3
		Etkisi yok	1
Çalışma Süresi	Üretimde kalma süresi - saat?	Günde 24 saat	5
		Günde 8-24 saat	3
		Günde 8 saat	1
Üretime Etkisi	Duruşun üretime etkisi?	Bütün üretimi durdurur	5
		Üretimi kısmen durdurur	3
		Üretim alternatif makinaya kaydırılır	1
Duruşların Sıklığı	Ne sıklıkta duruş oluyor?	Haftada 1'den fazla	5
		Ayda 3 kere	3
		Altı ayda 1 arızadan az	1
Bakım Kolaylığı	Bakım yapılması ne kadar uzun sürüyor ve maliyeti?	Ort.Tamir Süresi > 4 saat ve maliyeti > 500 €	5
		Ort.Ta. Sü. = 1-4saat ve maliyeti > 150-500 €	3
		Ort.Tamir Süresi < 1saat ve maliyeti < 150 €	1

Önceliklendirme Yöntemleri

Ekipman Önceliklendirme Yaklaşımı

Proses/Makina Önceliklendirme Matrisi													
Temel prosesler/Makinalar	Sıra No	Kritik Başarı Faktörleri							Toplam Etki	Proses Performansı	Proses Performans Farkı	Ağırlıklı Fark	
		iSG	Tertip Düzen Temizlik	Kalite	Çalışma Süresi	Üretim Etkisi	Duruşların Sıklığı	Bakım Kolaylığı					
6. Tesis_Tava Yağlama	1	3	5	3	5	3	3	5	27	5	5	135	

1 2 3 4 5

1. **Kritik Başarı Faktörlerini (KBF)** Belirle
2. KBF'leri toplayarak **Toplam Etki**'yi hesapla
3. Kullanıcı tecrübesine dayanarak **Proses Performansını** belirle
4. Mükemmel duruma göre **Performans Farkını** hesapla
5. Toplam Etki ile Proses Performans Farkını çarparak **Ağırlıklı Fark** puanını hesapla

Proses performansı değerlendirmeleri	
Tatminkar değil	1
Tatmin edici	5
Mükemmel	10

4

İş Önceliklendirme Yaklaşımı

RIME İndeks Yaklaşımı

İş Önceliklendirme Yaklaşımı

RIME İNDEKS										
İŞ SINIFI	KRİTİKLİK									
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
10	E	E	E	1	2	2	2	2	2	2
9	E	E	1	1	2	3	3	NA	NA	NA
8	1	1	1	2	3	3	3	3	3	3
7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5
3	5	5	5	5	5	5	5	NA	NA	NA
2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
1	NA	NA	NA	7	7	7	7	7	7	7

Öncelik	Tanım
E	Olağanüstü Durum
1	Acil Durum
2	Kritik Durum
3	Hızlı Müdahale Gerektiren Durum
4	Gerekli Fakat Ertelenebilir Durum
5	İsteğe Bağlı Durum
6	Uzun Süreli Duruş Gerektiren Durum
7	Rutin Bakım Faaliyetleri

RIME İndeks Yaklaşımı

İş Önceliklendirme Yaklaşımı

KRİTİKLİK	TANIM
10	Tüm fabrikayı durdurur (Ör: yardımcı tesisler)
9	Birden fazla hattı durdurur (Ör: Anahtar üretim ekipmanı)
8	Yedeklenmemiş üretim ekipmanı (Bir hattı durdurur)
7	Seyyar ekipmanlar (Ör: forklift, istif makineleri)
6	Yedeklenmiş üretim ekipmanı /Yedeklenmemiş destek ekipmanı (Ürün birden fazla hatta üretilebiliyorsa)
5	Yedeklenmiş destek ekipmanı
4	Ara sıra kullanılan üretim ekipmanı
3	Diğer ekipmanlar (Ör: su sebilleri, penceler, çay ocağı)
2	Yollar ve zeminler
1	Bina ve ofisler

RIME İndeks Yaklaşımı

İş Önceliklendirme Yaklaşımı

İŞ SINIFI	TANIM
10	Arıza / İş sağlığı ve çevre riskleri / Yasal düzenlemeler / Kalite vakaları
9	Ürün / kalite kaybı
8	Potansiyel arıza
7	Önleyici bakım
6	Çalışma Ortamı (estetik) / İş güvenliği / Emniyet (Minör Riskler)
5	Shutdown (Uzun süreli duruşlarda yapılabilecek iş)
4	Normal bakım (Üretimi etkilemeden planlı bakımlarda yapılabilecek iş)
3	Proje ve denemeler
2	Maliyet düşürme çalışması
1	Yedek ekipman / parçalar

RIME İndeks Yaklaşımı

İş Önceliklendirme Yaklaşımı

RIME İNDEKS										
İŞ SINIFI	KRİTİKLİK									
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
10	E	E	E	1	2	2	2	2	2	2
9	E	E	1	1	2	3	3	NA	NA	NA
8	1	1	1	2	3	3	3	3	3	3
7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5
3	5	5	5	5	5	5	5	NA	NA	NA
2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
1	NA	NA	NA	7	7	7	7	7	7	7

Öncelik	Tanım
E	Olağanüstü Durum
1	Acil Durum
2	Kritik Durum
3	Hızlı Müdahale Gerektiren Durum
4	Gerekli Fakat Ertelenebilir Durum
5	İsteğe Bağlı Durum
6	Uzun Süreli Duruş Gerektiren Durum
7	Rutin Bakım Faaliyetleri

RIME İndeks Yaklaşımı

İş Önceliklendirme Yaklaşımı

Öncelik	Tanım	Müdahale Zamanı	Zaman Planlanabilirliği
E	Olağanüstü Durum	Hemen	Yok
1	Acil Durum	Birkaç saat içinde	Yok
2	Kritik Durum	Gün içinde	Yok
3	Hızlı Müdahale Gerektiren Durum	Birkaç gün içinde	Kısmi
4	Gerekli Fakat Ertelenebilir Durum	1 hafta içinde	Var
5	İsteğe Bağlı Durum	Birkaç hafta içinde	Var
6	Uzun Süreli Duruş Gerektiren Durum	Uygun duruş planlandığında	Var
7	Rutin Bakım Faaliyetleri	Genellikle periyodik tekrarlı yedekleme faaliyetleri	Var

Hangi iş daha öncelikli?

İş Önceliklendirme Yaklaşımı

- © İE_0001 / Basınçlı Hava Üretim ve dağıtım sistemlerinde **yedeği olmayan hava kurutucu** kondenser bölgesinin **periyodik temizliği**
- © İE_0002 / Torna 1 araba redüktörü **sesli çalışıyor**. Redüktör ve parçalarının **yedeği yok**.

RIME İndeks Yaklaşımı

İş Önceliklendirme Yaklaşımı

- © İE_0001 / Basıncılı Hava Üretim ve dağıtım sistemlerinde **yedeği olmayan hava kurutucu** kondenser bölgesinin **periyodik temizliği**

KRİTİKLİK	TANIM
10	Tüm fabrikayı durdurur (ör: yardımcı tesisler)
9	Birden fazla hattı durdurur (Anahtar üretim ekipmanı)
8	Yedeklenmemiş üretim ekipmanı (Bir hattı durdurur)
7	Seyyar ekipmanlar (ör: forklift, istif makineleri)
6	Yedeklenmiş üretim ekipmanı / Yedeklenmemiş destek ekipmanı (Ürün birden fazla hatta üretiliyorsa)
5	Yedeklenmiş destek ekipmanı
4	Ara sıra kullanılan üretim ekipmanı
3	Diğer ekipmanlar (ör: su sebilleri, penceler, çay ocağı)
2	Yollar ve zeminler
1	Bina ve ofisler

İŞ SINIFI	TANIM
10	Arıza / İş sağlığı ve çevre riskleri / Yasal düzenlemeler / Kalite vakaları
9	Ürün / kalite kaybı
8	Potansiyel arıza
7	Önleyici bakım
6	Çalışma koşulları / İş güvenliği / Emniyet
5	Duruş çalışması
4	Normal bakım
3	Proje ve denemeler
2	Maliyet düşürme çalışması
1	Yedek ekipman / parçalar

RIME İNDEKS										
İŞ SINIFI	KRİTİKLİK									
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
10	E	E	E	1	2	2	2	2	2	2
9	E		1	1	2	3	3	NA	NA	NA
8	1	1	1	2	3	3	3	3	3	3
7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5
3	5	5	5	5	5	5	5	NA	NA	NA
2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
1	NA	NA	NA	7	7	7	7	7	7	7

RIME İndeks Yaklaşımı

İş Önceliklendirme Yaklaşımı

- © İE_0002 / Torna 1 araba redüktörü **sesli çalışıyor**. Redüktör ve parçalarının **yedeği yok**.

KRİTİKLİK	TANIM
10	Tüm fabrikayı durdurur (ör: yardımcı tesisler)
9	Birden fazla hattı durdurur (Anahtar üretim ekipmanı)
8	Yedeklenmemiş üretim ekipmanı (Bir hattı durdurur)
7	Seyyar ekipmanlar (ör: forklift, istif makineleri)
6	Yedeklenmiş üretim ekipmanı / Yedeklenmemiş destek ekipmanı (Ürün birden fazla hatta üretilabiliyorsa)
5	Yedeklenmiş destek ekipmanı
4	Ara sıra kullanılan üretim ekipmanı
3	Diğer ekipmanlar (ör: su sebilleri, penceler, çay ocağı)
2	Yollar ve zeminler
1	Bina ve ofisler

İŞ SINIFI	TANIM
10	Arıza / İş sağlığı ve çevre riskleri / Yasal düzenlemeler / Kalite vakaları
9	Ürün / kalite kaybı
8	Potansiyel arıza
7	Önleyici bakım
6	Çalışma koşulları / İş güvenliği / Emniyet
5	Duruş çalışması
4	Normal bakım
3	Proje ve denemeler
2	Maliyet düşürme çalışması
1	Yedek ekipman / parçalar

RIME İNDEKS										
İŞ SINIFI	KRİTİKLİK									
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
10	E	E	E	1	2	2	2	2	2	2
9	E	E	1	1	2	3	3	NA	NA	NA
8	1	1	1	2	3	3	3	3	3	3
7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5
3	5	5	5	5	5	5	5	NA	NA	NA
2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
1	NA	NA	NA	7	7	7	7	7	7	7

RIME İndeks Yaklaşımı

İş Önceliklendirme Yaklaşımı

© **İE_0001** / Basınçlı Hava Üretim ve dağıtım sistemlerinde **yedeği olmayan hava kurutucu** kondenser bölgesinin **periyodik temizliği**

© **İE_0002** / Torna 1 araba redüktörü **sesli çalışıyor**. Redüktör ve parçalarının **yedeği yok**.

Öncelik	Tanım	Müdahale Zamanı	Zaman Planlanabilirliği
E	Olağanüstü Durum	Hemen	Yok
1	Acil Durum	Birkaç saat içinde	Yok
2	Kritik Durum	Gün içinde	Yok
3	Hızlı Müdahale Gerektiren Durum	Birkaç gün içinde	Kismi
4	Gerekli Fakat Ertelenebilir Durum	1 hafta içinde	Var
5	İsteğe Bağlı Durum	Birkaç hafta içinde	Var
6	Uzun Süreli Duruş Gerektiren Durum	Uygun duruş planlandığında	Var
7	Rutin Bakım Faaliyetleri	Genellikle periyodik tekrarlı yedekleme faaliyetleri	Var

Teşekkürler